RÅDETS AFGØRELSE (FUSP) 2022/847

af 30. maj 2022

til støtte for bestræbelser på at forebygge og bekæmpe ulovlig spredning af og handel med håndvåben og lette våben (SALW) samt ammunition og indvirkningen heraf i Nord-, Syd- og Mellemamerika

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 28, stk. 1, og artikel 31, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den 19. november 2018 vedtog Rådet EU-strategien mod ulovlige skydevåben, håndvåben og lette våben (»SALW«) samt ammunition hertil med titlen »Sikring af våben, beskyttelse af borgerne« (»EU's SALW-strategi«), som udstikker retningslinjerne for Unionens indsats på området håndvåben og lette våben (SALW).

(2) På regionalt plan forpligter EU's SALW-strategi Unionen og medlemsstaterne til at bistå andre lande med at forbedre forvaltningen og sikkerheden af statsejede lagre ved at styrke de nationale lovgivningsmæssige og administrative rammer og ved at styrke institutioner, der regulerer det lovlige udbud og den lovlige forvaltning af lagre af SALW og ammunition til forsvars- og sikkerhedsstyrker.

(3) Det anføres i EU's SALW-strategi, at Unionen vil søge at skabe synergi med de relevante stater og regionale organisationer i Nord-, Syd- og Mellemamerika for at reducere den ulovlige spredning af og ulovlig handel med SALW og derved mindske den væbnede vold og kriminelle handlinger.

(4) Latinamerika og Caribien har været alvorligt berørt af spredningen og den ekstremt store ophobning af SALW. Den amerikanske halvkugle er fortsat en af de mest voldsprægede regioner i verden. Ifølge den seneste globale undersøgelse i 2017 om drab fra FN's Kontor for Narkotikakontrol og Kriminalitetsbekæmpelse (UNODC) havde regionen 17,2 drab pr. 100 000 indbyggere, hvilket ligger næsten tre gange over det globale gennemsnit. Hovedparten af drabene begås med skydevåben, hvilket gør bekæmpelse og forebyggelse af spredning og ulovlig handel med våben og ammunition til en af prioriteterne på den interamerikanske dagsorden.

(5) I overensstemmelse med EU's SALW-strategi vil Unionen styrke sin dialog og sit samarbejde med regionale organisationer, der arbejder med SALW-kontrol, ved at tilpasse sine aktiviteter til regionale strategier og handlingsplaner.

(6) Organisationen af Amerikanske Stater (OAS) er sekretariat for den interamerikanske konvention om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben, ammunition, sprængstof og lignende materiel (CIFTA), og den koordinerer og gennemfører regionale initiativer til bekæmpelse af ulovlige SALW i Nord-, Syd- og Mellemamerika.

(7) Unionen støttede tidligere OAS-aktiviteter på grundlag af Rådets afgørelse (FUSP) 2018/2010 ([1]) til støtte for bekæmpelse af ulovlig spredning af og handel med SALW samt ammunition og indvirkningen heraf i Latinamerika og Caribien. I den forbindelse besluttede Unionen at finansiere dette initiativ netop med henblik på at mindske den væbnede vold og kriminelle handlinger.

([1]) Rådets afgørelse (FUSP) 2018/2010 af 17. december 2018 til støtte for bekæmpelse af ulovlig spredning af og handel med håndvåben og lette våben (SALW) samt ammunition og indvirkningen heraf i Latinamerika og Caribien inden for rammerne af EU-strategien mod ulovlige skydevåben, håndvåben og lette våben samt ammunition hertil »Sikring af våben, beskyttelse af borgerne« (EUT L 322 af 18.12.2018, s. 27).

(8) Den 30. juni 2018 vedtog FN's tredje konference til gennemgang af gennemførelsen af FN's handlingsprogram til bekæmpelse af ulovlig handel med ulovlige håndvåben og lette våben et slutdokument, hvori staterne fornyede deres tilsagn om at forebygge og bekæmpe spredning af håndvåben og lette våben. Staterne bekræftede på ny deres vilje til at fortsætte det internationale samarbejde og styrke det regionale samarbejde gennem bedre koordinering, høring, informationsudveksling og operationelt samarbejde med inddragelse af relevante regionale og subregionale organisationer samt retshåndhævende myndigheder, grænsekontrolmyndigheder og eksport- og importlicensmyndigheder.

(9) FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling bekræfter, at det er nødvendigt at bekæmpe ulovlig handel med håndvåben og lette våben for at nå mange mål for bæredygtig udvikling, herunder for så vidt angår fred, retfærdighed og stærke institutioner, fattigdomsbekæmpelse, økonomisk vækst, sundhed, ligestilling mellem kønnene og sikre byer. Alle stater har derfor i verdensmål 16.4 for bæredygtig udvikling påtaget sig at reducere ulovlige finansielle strømme og våbenstrømme betydeligt.

(10) FN's generalsekretær opfordrede i sin dagsorden for nedrustning »Sikring af vores fælles fremtid«, der blev fremlagt den 24. maj 2018, til foranstaltninger mod voldsom ophobning af og ulovlig handel med konventionelle våben og til at støtte tilgange på landsplan vedrørende håndvåben.

(11) Den anden fase (fase II) er en fortsættelse af Unionens tidligere bestræbelser og bevarer paradigmet om multilateralisme og synergier mellem Unionen og OAS, og den supplerer Unionens globale arbejde på dette område ved at være rettet imod en region, der er alvorligt berørt af spredning og voldsom ophobning af og ulovlig handel med SALW —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Med henblik på gennemførelsen af EU's SALW-strategi er formålet med denne afgørelse at bekæmpe væbnet vold i Nord-, Syd- og Mellemamerika. Med henblik herpå finansierer Unionen det projekt, der er beskrevet i bilaget, og hvis formål er at bekæmpe spredning af og ulovlig handel med skydevåben og ammunition og forhindre anvendelse af skydevåben i hårdt berørte lokalsamfund.

2. I henhold til stk. 1 har denne afgørelse følgende mål:

a) at styrke de nationale lovgivningsmæssige rammer for skydevåben under hensyntagen til international normativ og god praksis

b) at forbedre de nationale myndigheders operationelle kapacitet til at mærke, spore, opbevare og destruere skydevåben

c) at optimere kontrollen med håndvåben ved hjælp af den regionale kommunikationsmekanisme for lovlig overførsel af skydevåben og ammunition (MCTA)

d) at styrke lokalsamfunds modstandsdygtighed over for vold med skydevåben og begrænse adgangen til ulovlige og/eller uønskede skydevåben

e) at udvikle en mellemamerikansk køreplan for skydevåben, der udstyrer landene med et praktisk forvaltningsredskab gennem en regional, koordineret og evidensbaseret tilgang.

3. Bilaget til denne afgørelse indeholder en udførlig beskrivelse af projektet.

Artikel 2

1. Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (»HR«) har ansvaret for gennemførelsen af denne afgørelse.

2. Den tekniske gennemførelse af det i artikel 1 omhandlede projekt udføres af OAS.

3. OAS udfører sine opgaver under HR's ansvar. Med henblik herpå indgår HR de nødvendige ordninger med OAS.

Artikel 3

1. Det finansielle referencegrundlag for gennemførelsen af det projekt, der finansieres af Unionen, udgør 4 240 906 EUR.

2. De udgifter, der finansieres med referencebeløbet i stk. 1, forvaltes i overensstemmelse med de procedurer og regler, der gælder for Unionens almindelige budget.

3. Kommissionen overvåger, at de i stk. 1 omhandlede udgifter forvaltes korrekt. Med henblik herpå indgår Kommissionen den nødvendige tilskudsaftale med OAS. Det skal fremgå af tilskudsaftalen, at OAS sørger for, at Unionens bidrag bliver synligt i en grad, der svarer til bidragets størrelse.

4. Kommissionen bestræber sig på at indgå den tilskudsaftale, der er omhandlet i stk. 3, snarest muligt efter denne afgørelses ikrafttræden. Den underretter Rådet om eventuelle vanskeligheder i denne proces og om datoen for indgåelse af tilskudsaftalen.

Artikel 4

1. HR aflægger rapport til Rådet om gennemførelsen af denne afgørelse på grundlag af regelmæssige beskrivende rapporter udarbejdet af OAS. Disse rapporter danner grundlag for Rådets evaluering.

2. Kommissionen aflægger rapport om de finansielle aspekter af det i artikel 1 omhandlede projekt.

Artikel 5

1. Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

2. Denne afgørelse udløber 36 måneder efter datoen for indgåelsen af den i artikel 3, stk. 3, omhandlede tilskudsaftale. Den udløber dog seks måneder efter ikrafttrædelsesdatoen, hvis der ikke er indgået nogen aftale i denne seksmåneders periode.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. maj 2022.

På Rådets vegne
C. COLONNA
Formand

BILAG

PROJEKTDOKUMENT

BEKÆMPELSE AF ULOVLIG SPREDNING AF OG HANDEL MED HÅNDVÅBEN OG LETTE VÅBEN SAMT AMMUNITION OG INDVIRKNINGEN HERAF I NORD-, SYD- OG MELLEMAMERIKA

1. **Baggrund**

Nord-, Syd- og Mellemamerika er en af de regioner i verden, der er hårdest berørt af væbnet vold: I 2017 havde området den højeste regionale drabsrate med 17,2 drab pr. 100 000 indbyggere sammenlignet med det globale gennemsnit på 6,1 pr. 100 000 indbyggere ([1]). Let adgang til og tilgængeligheden af skydevåben i mange af landene er vigtige faktorer, der kan forklare de pågældende tal. Næsten 75 % af drabene i regionen begås med skydevåben ([2]). Regionen er også en af de vigtigste destinationer for skydevåben til ulovlig handel ([3]).

Som følge af de pågældende negative tendenser er udbredelsen af skydevåben og ulovlig handel i vid udstrækning blevet en prioritet på dagsordenen for borgernes sikkerhed i regionen. Landene i Nord-, Syd- og Mellemamerika har understreget vigtigheden af koordinering og grænseoverskridende strategier i lyset af de kriminelle organisationers stigende kompleksitet og internationalisering. Det pågældende tilsagn førte til undertegnelsen i 1997 af den interamerikanske konvention om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben, ammunition, sprængstof og lignende materiel (CIFTA), som er den første regionale bindende aftale af sin art. CIFTA, der er ratificeret af 31 af de 34 medlemsstater i Organisationen af Amerikanske Stater (OAS), er et grundlæggende redskab til at bekæmpe den ulovlige handel med håndvåben i regionen.

Trods de nationale myndigheders værdifulde indsats har landene dog endnu ikke kunnet gennemføre CIFTA fuldt ud. Kompleksiteten af den organiserede kriminalitet, der kontrollerer våbenhandelen i regionen, herunder arbejdsspecialisering, koordineringsstrukturer og internationalisering af operationer, udfordrer alvorligt landenes kapacitet til at efterforske og retsforfølge disse forbrydelser. De kæmper også med at overholde andre protokoller og gennemføre strategier, der kan mindske spredningen og tilgængeligheden af skydevåben. Militæret og sikkerhedsstyrkerne indfører ikke systematisk lagerforvaltningsprotokoller, hvilket øger sandsynligheden for omdirigering af skydevåben og ammunition til det ulovlige marked samt risikoen for uforudsete eksplosioner i lagerfaciliteter. Skydevåben mærkes, registreres og spores ikke konsekvent i regionen, hvilket fører til indstilling af strafferetlige efterforskninger, der kan spore skydevåbnets oprindelse, forbinde flere forskellige gerningssteder til hinanden og optrævle netværk for ulovlig handel. Videreførelsen og bæredygtigheden af disse tiltag er i fare på grund af manglen på national lovgivning, der afspejler forpligtelserne i CIFTA og giver mandat til disse aktiviteter.

Derudover står det meste af regionen stadig over for udfordringer med hensyn til at fremme velfærden i lokalsamfund med høj fattigdom, arbejdsløshed og manglende adgang til offentlige tjenester blandt andre forhold, der sætter dem i en sårbar situation. Menneskene i disse lokalsamfund er i større fare for at blive ofre for eller selv at begå væbnet vold. For at undgå en fortsat voldsspiral er det derfor ikke nok kun at fokusere på politikker for våbenkontrol. Det er nødvendigt at tage fat på disse risikofaktorer og styrke modstandsdygtigheden hos menneskene i lokalsamfundene. Kombinationen af undertrykkende og forebyggende politikker er afgørende, hvis omfanget af væbnet vold i regionen skal mindskes. For at imødegå disse udfordringer godkendte OAS-medlemsstaterne i 2019 den første handlingsplan for den amerikanske halvkugle, der skal vejlede udformningen af offentlige politikker til forebyggelse og reduktion af forsætligt drab, idet der tages hensyn til rammerne for det interamerikanske program til forebyggelse af vold og kriminalitet. Handlingsplanen indeholder i alt 28 anbefalinger om 1) udarbejdelse, formidling og anvendelse af oplysninger og videnskabelig dokumentation, 2) udformning og gennemførelse af forebyggelsespolitikker og 3) strafferet.

Det er i denne sammenhæng, at OAS-afdelingen for offentlig sikkerhed (DPS/OAS) siden 2007 har ydet støtte til landene i Nord-, Syd- og Mellemamerika, så de bliver bedre til at opfylde CIFTA's forpligtelser ([4]) og mandater, der har til hensigt at forebygge vold og forbrydelser, navnlig blandt de mest sårbare befolkningsgrupper. Efter en afbrydelse på fem år reaktiverede DPS/OAS sine operationelle programmer i 2019 med midler fra Den Europæiske Union. Projektet »Bekæmpelse af ulovlig spredning af og handel med håndvåben, lette våben (SALW) samt ammunition og indvirkningen heraf i Latinamerika og Caribien« blev indledt i 2019 og afsluttet i 2021. Det er et omfattende våbenkontrolinitiativ, der

([1]) UNODC, »Global Study on Homicide« (global undersøgelse af drab), 2019. https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/global-study-on-homicide.html

([2]) Ibid.

([3]) Ifølge den globale undersøgelse af den ulovlige handel med skydevåben ligger 80 % af destinationerne for denne handel i Mellemamerika og Sydamerika samt Vestasien (UNODC, 2020).

([4]) Fra 2007 til 2015 har DPS/OAS gennemført initiativer under bistandsprogrammet for kontrol med våben og ammunition (PACAM). Dette kom de 25 OAS-medlemsstater til gode og førte til mærkning af over 290 000 skydevåben og destruktion af yderligere 60 000 våben og over 1 700 ton ammunition i hele regionen.

gennemføres inden for rammerne af bistandsprogrammet for kontrol med våben og ammunition (PACAM) under DPS. Det tager hensyn til erfaringerne fra tidligere aktiviteter og bygger videre på disse vellykkede resultater for yderligere at fremme gennemførelsen af CIFTA og de regionale mandater til forebyggelse af kriminalitet. Covid-19-pandemien og de restriktive foranstaltninger, som landene har truffet for at imødegå den, har dog direkte påvirket gennemførelsen af projektet, navnlig de aktiviteter, der skal gennemføres på stedet, med direkte uddannelse og overvågning af embedsmænd (f.eks. destruktion og mærkning af SALW). Desuden fik myndighederne mindre mulighed for at samarbejde og deltage i projektaktiviteter, da indsatsen blev omdirigeret for at håndtere den hidtil usete sundhedskrise. Projektets omfang måtte derfor justeres, hvilket havde en vis indvirkning på de forventede resultater.

I betragtning af de pågældende udfordringer samt landenes voksende behov (som ikke forventedes at blive håndteret fuldt ud i et treårigt initiativ) vil projektets fase II fortsat yde omfattende støtte til landene med sigte på nationalt ejerskab af disse processer. Erfaringerne fra DPS/OAS har vist, at der er behov for fortsat støtte for at opretholde udviklingen og fremskridtene med hensyn til kontrol med skydevåben og forebyggelse af vold og kriminalitet med skydevåben, og denne nye fase vil derfor tage hensyn til betydningen af langsigtede strategier, som sikrer en meningsfuld og bæredygtig ændring i sikkerhedspolitikker og -forhold.

2. **Teknisk tilgang**

I fase II vil DPS/OAS fortsat investere i en helhedstilgang, der kombinerer undertrykkende og forebyggende tilgange med normsættende og operationelle aktiviteter for at tackle det komplekse spørgsmål om væbnet vold og ulovlig handel i regionen. Som man har set i andre regioner, er grundlaget for effektive politikker for kontrol med skydevåben en moderne, sammenhængende og harmonisk lovgivningsmæssig ramme, der er i overensstemmelse med de internationale normative rammer. Lovgivningsmæssige ændringer skal ledsages af en styrket kapacitet i landene til at omsætte og gennemføre loven. Projektet vil derfor omfatte disse to områder og derved kunne tilgodese landenes behov og samtidig fremme langsigtede og bæredygtige forandringer. Disse aktiviteter, der skal styrke kontrollen med og begrænse tilgængeligheden af skydevåben, vil blive suppleret med en forebyggende tilgang for at mindske efterspørgslen i lokalsamfund, der er hårdt plaget af væbnet vold, med særligt fokus på forebyggelse af kønsbaseret vold i forbindelse med misbrug af skydevåben. Foranstaltninger til fremme af sikker praksis blandt borgerne i lokalsamfundene samt konfliktløsning, bistand til ofre for og overlevende efter vold og frivillig indlevering af SALW og ammunition har til formål at forbedre lokalsamfundenes modstandsdygtighed over for væbnet vold.

I henhold til det foreslåede koncept for dette projekt vil DPS/OAS gennem PACAM påtage sig rollen som koordinerende og gennemførende instans gennem et strategisk samarbejde med andre instanser på dette område og de nationale myndigheder. Ved hjælp af OAS' politiske fora og kommunikationskanaler vil DPS/OAS identificere de lande i regionen, der har brug for støtte, og samarbejde med dem som led i de specifikke aftaler, der er nødvendige for at konsolidere bistanden. Projektet vil omfatte specifik og skræddersyet støtte til hvert enkelt land, da de måske ikke har de samme behov og mangler. Ikke alle vil modtage støtte i alle projektkomponenter. I stedet vil DPS/OAS fortsætte med at anvende PACAM's tidligere vellykkede tilgang, nemlig at kortlægge og identificere hvert lands behov, inddrage myndighederne og udarbejde en bistandsplan og udsende missionerne. I betragtning af erfaringerne fra tilpasningen af projektaktiviteterne under pandemien vil DPS/OAS desuden søge at optimere ressourcerne ved at anvende det virtuelle miljø og de teknologiske værktøjer, hvis det er muligt.

Der skal også tages højde for, at den væbnede vold har forskellige konsekvenser for kvinder, mænd, piger og drenge samt sårbare befolkningsgrupper. Fase II vil fortsat indeholde et kønsperspektiv og et menneskerettighedsperspektiv og skal bl.a. inddrage kvinder på alle niveauer i projektgennemførelsen og tilskynde til en mere ligelig andel af kvindelige deltagere i projektets aktiviteter som modtagere af interventionerne. I tillæg hertil vil de voldsforebyggende aktiviteter navnlig have fokus på kvinders og pigers behov for sikkerhed i deres lokalsamfund og medvirken til at finde løsninger på disse udfordringer samt på indarbejdelsen af komponenter, der ene og alene fokuserer på at tackle kønsbaseret vold.

3. **Overordnet mål**

At styrke OAS-medlemsstaternes kapacitet til at bekæmpe væbnet vold i regionen ved at støtte foranstaltninger til bekæmpelse af spredning af og ulovlig handel med skydevåben og ammunition og forhindre anvendelse af skydevåben i hårdt berørte lokalsamfund.

4. **Beskrivelse af projekternes interventionsstrategier**

Mål 1: At styrke de nationale lovrammer for skydevåben under hensyntagen til international normativ og god praksis

Aktiviteter

— Fastlæggelse af, hvilke lande der skal prioriteres for bistand med lovgivningsmæssig revision på grundlag af en behovsvurdering og under hensyntagen til de lande, som projektets operationelle komponenter er rettet imod —

— Teknisk bistand til lande med henblik på at gennemgå lovgivning og normative rammer under hensyntagen til internationale standarder og intern harmonisering af mandater samt integration af et kønsperspektiv

— Udvikling af regionale standarder for fysisk sikkerhed og lagerforvaltning og for destruktion af SALW og ammunition

— Udarbejdelse af regionale henstillinger til forebyggelse af kønsbaseret vold i forbindelse med misbrug af skydevåben

— Udvikling af en elektronisk database med henblik på lettere adgang til standarder for skydevåben og andre relevante retningslinjer (f.eks. CIFTA, modellovgivning, Mosaic-modulerne og IATG) og lettere adgang til og anvendelse af standarderne for de forskellige våbenkontrolområder ved at have en søgemaskine og ved at kategorisere standarderne med mærker, så brugerne hurtigt kan finde alle relevante regler for et område af interesse.

Output

— Der er blevet givet lovgivningsmæssig bistand til mindst seks lande i regionen med henblik på at forbedre de nationale normative rammer for skydevåben under hensyntagen til internationale standarder og et kønsbaseret perspektiv

— Der er blevet udviklet regionale standarder for fysisk sikkerhed og lagerforvaltning (PSSM), som er blevet formidlet til alle OAS-medlemsstater

— Der er blevet udviklet regionale standarder for destruktion af SALW og ammunition, som er blevet formidlet til alle OAS-medlemsstater

— Der er blevet udviklet regionale henstillinger til forebyggelse af kønsbaseret vold i forbindelse med misbrug af skydevåben, som er blevet formidlet til alle OAS-medlemsstater

— Der er blevet oprettet en elektronisk database over SALW-standarder og -retningslinjer, som er blevet stillet til rådighed for landene.

Mål 2: At forbedre de nationale myndigheders operationelle kapacitet til at mærke, spore, opbevare og destruere skydevåben

Aktiviteter

— Udvikling og levering af specialuddannelse for nationale medarbejdere i PSSM, mærkning, registrering og destruktion af SALW og ammunition. Der vil blive afholdt regionale uddannelsesworkshopper, hvor medarbejderne også vil kunne udveksle god praksis og forbedre samarbejdet, og nationale kurser, der er rettet mod de enkelte landes specifikke behov

— Avanceret uddannelse i ammunitionsrydning for teknikere fra lande i partnerskab med det spanske forsvarsministerium

— Teknisk bistand og ressourcer til gennemførelse af nationale planer for destruktion af våben og forældet, beslaglagt eller overskydende ammunition

— Teknisk bistand og støtte til mærkning af skydevåben og føring af registre, herunder levering af nødvendigt udstyr

— Udarbejdelse af bæredygtighedsplaner med lande, der modtager støtte gennem projektet.

Output

— Der er blevet destrueret skydevåben og ammunition i mindst 10 lande, heraf mindst 150 ton ammunition destrueret og 35 000 beslaglagt, forældet, usikker og/eller overskydende SALW

— Mindst 200 nationale medarbejdere er blevet uddannet i destruktion af SALW og ammunition

— Der er givet teknisk bistand til mindst 12 lande vedrørende mærkning og registrering af skydevåben

— Mindst 150 nationale medarbejdere er blevet uddannet i mærkning og registrering

— Mindst tre landes nationale registreringssystemer for skydevåben er blevet opgraderet

— Sikkerheden i de institutionelle lagre er blevet forbedret i mindst 10 lande

— To regionale seminarer om god praksis for fysisk sikkerhed og lagerforvaltning er blevet afviklet, og mindst 80 embedsmænd fra mindst 15 lande er blevet certificeret

— Mindst 45 medarbejdere fra 10 lande er blevet certificeret som ammunitionsrydningsteknikere på EOD-niveau 3

— Der er blevet skabt værktøjer og udstukket retningslinjer for udarbejdelse af nationale handlingsplaner, som er blevet gjort tilgængelige for de lande, der modtager støtte fra projektet

— I mindst 20 % af de lande, der modtager bistand, har de nationale myndigheder udarbejdet og valideret nationale handlingsplaner.

Mål 3: At optimere kontrollen med håndvåben ved hjælp af IT-værktøjer

Aktiviteter

— Programmering af det elektroniske system til den regionale kommunikationsmekanisme for lovlig overførsel af skydevåben og ammunition (MCTA), der er en regional mekanisme til anmeldelse og udveksling af oplysninger om lovlig overførsel af skydevåben, hvis rammer og tekniske krav blev udviklet i fase I. Det afspejler Den Europæiske Unions positive erfaringer og vil gøre det muligt for landene hurtigt at identificere og kommunikere om sårbarheder og omdirigeringsrisici i forbindelse med den internationale lovlige handel med skydevåben. Eftersom næsten 50 % af regionens lande ikke har et elektronisk nationalt licenssystem, vil det blive undersøgt, om det er muligt at programmere systemet, så landene kan anvende det som deres nationale systemer

— Indførelse af MCTA's elektroniske system som pilotfase med uddannelse af nationale myndigheder og indarbejdelse af nødvendige berigtigelser

— Opgradering af det virtuelle samfund for informationsudveksling, der er udviklet i fase I, med henblik på at blive en interamerikansk videnplatform om skydevåben med funktioner som i) automatisk indsendelse og sporing af data om våbenkontrolsystemet og status for gennemførelsen af CIFTA, ii) de nationale myndigheders register, iii) oversigt for at visualisere våbenkontrolsystemets status og fuldstændighed

— Opdatering og udvidelse af lagerkontrolsoftwaren for SALW og ammunition til de lande i regionen, der kan have fordel af denne IT-løsning, der er udviklet i fase I.

Output

— Et elektronisk system for den regionale kommunikationsmekanisme for lovlig overførsel af skydevåben og ammunition (MCTA) er blevet programmeret og gennemført som pilotprojekt i 5 lande

— Lagerkontrolsoftwaren for SALW og ammunition er blevet forbedret på grundlag af brugeres feedback og gennemført i mindst fire andre lande

— Der er blevet udviklet en interamerikansk videnplatform om skydevåben med registrering af kontaktpunkter i mindst 15 lande

— Møder mellem de nationale kontaktpunkter afholdes hvert halve år for at tilskynde til dialog og samarbejde.

Mål 4: At styrke lokalsamfundets modstandsdygtighed over for vold med skydevåben og begrænse adgangen til ulovlige og/eller uønskede skydevåben

Aktiviteter

— Udvidelse af OASIS-programmets metode til mindst et andet lokalsamfund, der er hårdt plaget af vold med skydevåben. OASIS søger at fremme socialt ansvarlig adfærd i lokalsamfund, der er hårdt plaget af vold med skydevåben. Heri indgår en indledende vurdering af lokalsamfundet og de tilgængelige mekanismer til forebyggelse af vold og bistand til ofre. Programmet tilbyder daglige eksterne skoleaktiviteter til udsatte unge og uddannelse af multiinteressenter i lokalsamfundene vedrørende forebyggelse af vold og bistand til ofre

— Oprettelse af et lokalsamfundsbaseret referencecenter for bistand til ofre, familier og vidner til vold og kriminalitet begået med skydevåben, så voldsspiralen kan brydes

— Udvikling af et regionalt uddannelsesprogram til forebyggelse og bekæmpelse af kønsbaseret vold

— Udvikling og gennemførelse af mindst to fælles våbenindsamlingskampagner i lokalsamfund, herunder uddannelsesstrategier for at bevidstgøre befolkningen og tilskynde til frivillig indlevering af våben. Kampagnerne vil fremhæve forbindelsen mellem kønsbaseret vold og misbruget af skydevåben, som er blevet anvendt til at intimidere eller dræbe de fleste ofre for kønsbaseret vold ([5])

— Støtte til nationale og lokale myndigheder i forbindelse med indsamling, oplagring, transport og destruktion af indsamlet SALW og ammunition. Dette vil ske i koordinering med de aktiviteter, der gennemføres under mål 2 i projektet for at optimere ressourcerne.

Output

— Der er blevet bedre kapacitet i mindst to hotspotsamfund til at støtte udsatte unge, bistå ofre og overlevende og forebygge vold med skydevåben

— Mindst 160 elever fra to hotspotsamfund har fået bedre livsfærdigheder gennem uddannelse og daglige aktiviteter efter skoletid

— Mindst 150 politiske beslutningstagere, embedsmænd, tjenesteudbydere, ledere fra lokalsamfundet, lærere, forældre og civilsamfundet er blevet undervist i at forebygge og stoppe kønsbaseret vold og i at yde bistand til ofre

— Et referencecenter for overlevende ofre for vold, familier og vidner er blevet oprettet og gjort operationelt

— Der er blevet udviklet og gennemført mindst to lokale kampagner til indsamling af våben.

Mål 5: At udvikle en mellemamerikansk køreplan for skydevåben, der udstyrer landene med et praktisk forvaltningsredskab gennem en regional, koordineret og evidensbaseret tilgang

Aktiviteter

— Udarbejdelse af en metode til at udvikle den mellemamerikanske køreplan i samråd med eksperter på området og med validering af landene

— Udvikling af en behovsvurdering i samråd med regeringerne i Mellemamerika

— Udvikling af et udkast til en mellemamerikansk køreplan for skydevåben under hensyntagen til behovsvurderingen, internationale retlige rammer og god praksis

— Validering af udkastet til køreplan gennem en høringsrunde med lande og interessenter samt

— Ekstern kommunikation og outreachaktiviteter med henblik på at mobilisere partnere til at støtte gennemførelsen af den mellemamerikanske køreplan for skydevåben.

Output

— Der er blevet udarbejdet en metode til udvikling af en køreplan, som er blevet valideret sammen med interessenterne

— Der er blevet udarbejdet en behovsvurdering for at fastslå de vigtigste trusler, mangler, sårbarheder og prioriteter i de mellemamerikanske lande

— Der er blevet afviklet to workshopper for at indsamle input og feedback til udkastet til den mellemamerikanske køreplan for skydevåben med deltagelse af nationale myndigheder og organisationer, der arbejder på området

— Den mellemamerikanske køreplan er blevet udarbejdet og forelagt for landene i regionen

— Der er blevet udviklet en kommunikationskampagne for at udbrede den mellemamerikanske køreplan for skydevåben, opnå politisk godkendelse og samle partnernes støtte til dens gennemførelse.

([5]) https://unoda-web.s3.amazonaws.com/wp-content/uploads/2019/07/MOSAIC-06.10-2017EV1.0.pdf

5. **Varighed**

Den samlede regionale fase II forventes i alt at vare 36 måneder.

6. **Teknisk gennemførelsesenhed**

Den tekniske gennemførelse af dette program varetages af afdelingen for offentlig sikkerhed i Generalsekretariatet for Organisationen af Amerikanske Stater (DPS/OAS). DPS/OAS har en fordelagtig position med hensyn til at støtte landene i Nord-, Syd- og Mellemamerika i betragtning af dets dobbelte rolle som teknisk medsekretariat for CIFTA og som OAS' tekniske og operationelle organ i denne sag. I denne rolle har OAS-DPS gennemført projekter og programmer for at hjælpe OAS-medlemsstaterne med at opfylde deres forpligtelser til at garantere nationale skydevåbenlagres sikkerhed, gennemføre lovgivningsmæssige foranstaltninger til at fastlægge den ulovlige fremstilling af og handel med skydevåben som strafbare handlinger i henhold til national ret, kræve mærkning af skydevåben og udveksle oplysninger med andre CIFTA-signatarer vedrørende sporing af oplysninger om og mønstre for ulovlig handel. Ingen andre regionale eller subregionale organisationer, der dækker Nord-, Syd- og Mellemamerika som helhed, har den politiske indflydelse, tekniske ekspertise eller geografiske rækkevidde til at kunne støtte og bistå alle stater i Nord-, Syd- og Mellemamerika.

I fase II vil DPS/OAS også fortsat koordinere og samarbejde med andre institutioner og organisationer under projektets gennemførelse. DPS/OAS inddrog en række af dem i fase I og forventer et fortsat samarbejde om specifikke spørgsmål for at fremme initiativet i regionen, bl.a. med De Forenede Nationers Regionale Center for Fred, Nedrustning og Udvikling i Latinamerika og Caribien (UNLIREC), Det Caribiske Fællesskabs gennemførelsesagentur for kriminalitet og sikkerhed (CARICOM IMPACS), det interamerikanske forsvarsråd, det rådgivende team om ammunitionsrydning under Det Internationale Center for Humanitær Minerydning (AMAT-GICHD), den humanitære institution Golden West, INTERPOL, det amerikanske udenrigsministerium og det amerikanske forsvarsministeriums humanitære uddannelsescenter for minerydning. DPS fokuserer på at etablere et tæt samarbejde med alle disse andre enheder, der også arbejder på området, for at maksimere foranstaltningens fordele ved at udnytte organisationernes supplerende ekspertise. I fase II vil DPS/OAS navnlig sigte mod at styrke samarbejdet med de subregionale organisationer, f.eks. CARICOM IMPACS og SICA (Det Centralamerikanske Integrationssystem), for at støtte gennemførelsen af den caribiske køreplan for skydevåben og koordinere udviklingen af den mellemamerikanske køreplan for skydevåben.

7. **Relevans**

A. **»Sikring af våben, beskyttelse af borgerne«: EU-strategien mod ulovlige skydevåben, håndvåben og lette våben samt ammunition hertil, vedtaget af Rådet den 19. november 2018**

Målene, aktiviteterne og de forventede resultater af dette projekt er i overensstemmelse med målene og tilgangen i Den Europæiske Unions strategi »Sikring af våben, beskyttelse af borgerne«. I den forbindelse besluttede Rådet for Den Europæiske Union at finansiere fase I af dette initiativ med henblik på at fremme multilateralisme og synergier mellem Den Europæiske Union og OAS for at mindske væbnet vold og kriminel aktivitet, og det overvejede de prioriteter, der var fastsat i strategien. Fase II, som fortsætter disse bestræbelser, fastholder dette paradigme og denne tilgang, og den supplerer Den Europæiske Unions globale arbejde på dette område ved at være rettet mod en region, der er alvorligt berørt af spredningen og den voldsomme ophobning af og den ulovlige handel med SALW.

Fase II afspejler specifikt følgende prioriteter i strategien:

2.1. Styrkelse af den normative ramme: Aktiviteterne under aktionens mål 1 søger at sikre, at landene harmoniserer deres lovgivning i forhold til de internationale standarder og råder over redskaber til bedre gennemførelse af konventionerne

2.2.2. Kontrol med eksport af skydevåben og ammunition hertil: Udviklingen af MCTA's elektroniske værktøj under mål 3 lægger vægt på at kontrollere den lovlige handel for at undgå omdirigering til det ulovlige marked

2.2.3. Sikker forvaltning af SALW- og ammunitionslagre: Mål 2 omfatter en række aktiviteter med fokus på PSSM, herunder uddannelse af embedsmænd, og teknisk og materiel bistand til forbedring af praksis og faciliteter i overensstemmelse med de internationale standarder for Mosaic-moduler og IATG'er

2.2.4. Ansvarlig bortskaffelse af SALW og ammunition hertil: Mål 2 omfatter uddannelse, materiel bistand, tilsyn og certificering af destruktionsprocesser for skydevåben og ammunition til interesserede lande

2.2.5. Tværgående spørgsmål: Mål 3 omfatter en række IT-løsninger og -værktøjer til fremme af samarbejde og informationsudveksling på tværs af regionens lande.

For at maksimere virkningen af de pågældende aktiviteter vil DPS/OAS støtte supplerende aktiviteter, herunder mindske efterspørgslen efter skydevåben ved at gennemføre forebyggende foranstaltninger og indsamlingsprogrammer samt udvikle en mellemamerikansk køreplan som et konkret redskab til at koordinere og forbedre indsatsen i denne region.

B. **Rådets afgørelse 2011/428/FUSP af 18. juli 2011 til støtte for FN's Kontor for Nedrustningsanliggenders indsats med henblik på gennemførelse af FN's handlingsprogram om forebyggelse, bekæmpelse og afskaffelse af alle aspekter ved ulovlig handel med håndvåben og lette våben** ([6])

Rådets afgørelse fremmer tre hovedmål: 1) gennemførelsen af FN's handlingsprogram om forebyggelse, bekæmpelse og afskaffelse af alle aspekter ved ulovlig handel med håndvåben og lette våben både på globalt og regionalt plan, 2) støtte til gennemførelsen af det internationale sporingsinstrument (ITI) og 3) støtte til udvikling og gennemførelse af FN's tekniske retningslinjer for lagerforvaltning af ammunition.

Hvert af disse mål er i overensstemmelse med de overordnede mål for de specifikke bestemmelser i den interamerikanske konvention om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben, ammunition, sprængstof og lignende materiel (CIFTA) og dens handleplaner (Courses of Action). CIFTA opstiller en række obligatoriske henstillinger til de deltagende stater, herunder om fastlæggelse af straffemyndighed med hensyn til strafbare handlinger, obligatorisk mærkning af skydevåben, føring af registre med henblik på sporing, forbedring af kontrollen med overførsler samt tværnationalt samarbejde. Handleplanen inden for rammerne af CIFTA for 2018-2022 styrker CIFTA-deltagerstaternes mål på disse områder i overensstemmelse med FN's handlingsprogram og protokollen om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter og ammunition hertil, til supplering af De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet.

DPS/OAS fortsætter med at gennemføre operationelle programmer for at hjælpe landene med at opbygge kapaciteter til at opfylde deres forpligtelser i henhold til CIFTA. Fase II blev udformet med henblik på at fortsætte denne bistand i betragtning af de prioriteter, som CIFTA-deltagerstaterne havde fastlagt i handleplanen for 2018-2022, navnlig følgende: 1. mærkning og sporing af skydevåben, 2. import og eksport, 3. lovgivningsmæssige foranstaltninger og 4. forvaltning og destruktion af lagre.

8. **Rapportering**

DPS/OAS udarbejder regelmæssige rapporter i overensstemmelse med den forhandlede bidragsaftale.

9. **Samlede omkostninger**

Den samlede anslåede finansiering fra EU til gennemførelsen af fase II er på ca. 4,2 mio. EUR. Generalsekretariatet for OAS vil yde bidrag i naturalier til gennemførelsen af programmet og søge anden støtte i naturalier (som f.eks. den, der ydes af den spanske regering i fase I).

([6]) EUT L 188 af 19.7.2011, s. 37.